

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Rebe Me'ir Bal ha-Nes

Mezah, Yehoshu'a

Ṽilna, 662 [1901 oder 1902]

.l

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12911](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12911)

קאן פון דאנען גיט אנוועק גיין, ווייל איה קאב טיין ברודער
געגעבען געהאלטען טייגע געלד, און איה גרווארפע איהם, ער
טו דא נאכט אהער קוסען, פון דאנען וועלען ס'ר בידע צוא
זאפען גיין ווייטער, ער טיים דעם גאנצען געגענד ארום און ארום
וועסט דוא גיט ברזיקען זיך געטיהען אינגו צו צייגען דא וועג,
ס'ר וואונדערס גור איין נאך נארום איז ער נאך ניטא, ער
האט שוין געבראקט זיין, גור איה רעכען ער האט זיך אין בית הסדרש
פארשלאפען, אויף יעדען פאל טו איה נא ווארפען, א דא
נאכט איז נאך גענוג גרויס סעגליך עס וועט דויערין נאך אפאר
שטונדען וועט ער קוסען.

— אין וועלכען בית הסדרש האקט דא איהם איבער
געלאזען — האט דער גרעטשער געפרעגט —

— איה קאב טיין ברודער איבער געלאזען אין בית הסדרש
וואס איז געבויט אויף יענע טיים שטאדט. וואו רבי עקיבא
לערינגט נאכט טיט ווייגע פלמידים, ווייל טיין ברודער האט דאקטען
געמוסט אביסעל ווארפען, ער האט געברזיקט געקוסען געלד
פון רבי עקיבעס אטלמיד, גור דא נאכט גיט שפעטער טו ער
אהער קוסען גיט אנדערש, ס'ר טוען פארטען דא גיט ווייט אפ
קויפען דעם וואלד, ער ווייסט ווען ער וועט דא נאכט גיט
קוסען וועט דאס אנאנדערער אבקויפען, וועלען ס'ר טוען פאר
ליהרען אונזערע האנד געלט וואס ס'ר האפען געגעבען.

ו.

דער גרעטשער האט געוואקסט דאס דער הער וואס צוא
איהם גיהערט דא גרעטשער און דער וואלד פארקויפט ער דעם
וואלד. דער פאר האט ער געגלויבט וואס רבי מאיר האט איהם
ערציילט, און ער האט בייא זיך געטראכט, יעמץט וועל איה
פאנגען אגרויסען טהייערען פיש... אקלייניגקייט, זייא ווילען
(ריט בעל הנם)
קויפען

קויפּען אַוואָרד , געוויס פּראָנען זײַא ביײַא זײַך אַנרױסע סומקע
 געלד , דאַרום האָט ער געוואָנט צו רבי מאיר'ן - דוא האָסט
 געכט דוא וועסט דא אין גרעטשקע פּלייפּען געבטיגען פּיו דיין
 פּרודער וועט קויפּען צו דיר , נור זאג מיך וויא רופּט מען דיין
 פּרודער ? אײך וויל וויסען זײַן נאָמען , וויל אײך גײַא יעמפּט אין
 שטאָדט . אײך פּרויך דאַרפּען האָפּען זײַער זײַן גײַטטיגען
 געשעפט , פּלייבט וועל אײך גײַענדיג איהם פּרעפּען אויף דעם
 וועג , וועל אײך איהם אײפּער געפּען פּון דיר אפּרײַנדליכען
 גערום , נאל ער זײך פּרײַען , פּערנעניגען האָפּען , אונ דו קאָנסט
 פּיר גלױבּען דאס אײך האָב גרויס פּערנעניגען ווען אײך קאָן
 אפּענשען ערפּרײַען מיט ניטע גײַעס .

רבי מאיר האָט גיזעקען דאס דער גרעטשקער רעדט
 פּאלש , ער האָלט זײַנע ליפּפּען האָלב פּארפּיסע אונ די פּעמרוג
 ליגט איהם אויף זײַן פּנים . . . האָט רבי מאיר זײך געמאכט גיט
 פּארשטייענדיג אונ ער האָט איהם גיענטפּערט : אַנרױסען דאָן
 דיר מיין לײפּער גוטער הער , אײך זעה פּון דיין געזיכט אונ הער
 פּון זײַנע רײד דאס דוא פּינגסט אַנוטער אונ אַנעפּאלינער הער ,
 דוא ווילסט פּרעמדע סענשען טאָהן טובות , דער פּאר פּרײַא אײך
 מײך זײַער וואס אײך פּין מיט דיר פּעקאנט געוואָרען , אונזער
 געקאנטשאפט וועט דיר פּיל גוטצען פּרײַנגען , אײך מיט מיין
 פּרודער וועלען קויפּען דעם וואָלד וועסט דוא ביײַא דעם געשעפט
 פּארדיגען , אונ אײך וועל דיר דאָנקבאַר זײַן פּאר זײַנע
 פּרײַנדליכקײט צו מיר , יעמפּט גײַסט דוא אין שטאָדט , סעגל
 דוא וועסט מיין פּרודער פּאָנענענען אויף דעם וועג , ער טראָגט
 ביײַא זײך אַנרױסע סומקע געלד , אונ סעגליך ער אײז נאָך אין
 בית המדרש , אויב דוא טרעפּסט איהם , זאָקסט דוא איהם
 פּרײַנדליך געריסען , נאג איהם דאס אײך וואָרט דא אין גרעטשקע
 אויף , אונ ער זאָל וואס שטעלער קויפּען , זײַן נאָמען אײז
 רבי טוב" : . . .

(ר"ט בעל הנס)

דער

דער קרעטשקער האט גיט פארשטאנען דאס רבי מאיר פאר
 שטייט איהם, ער האט בייא זיך געטראכט; איך מוז גיין וואס
 שגעלער איהם ענטגעגען, פילייכט ס'רעף איך איהם, וועל איך
 טאכען מיט איהם אסוף אויף דעם וועג, ער וועט גיט דערלעבען
 צו זעהן גיין ברודער, און באַטת איז דאך פיל גרינגער זיך צו
 טוישען איינציגווייסיג, וויא ביידען אויף איין טאל צו נאכען.

ז.

דער קרעטשקער האט פיל צייט גיט פארלארען, ער האט
 זיך אָנגעצוגען זינע ביזע קליידער, אונטערין פאנטעל האט ער
 פעהיאַלען אַגרויסקע שאַרפע האק, רבי מאיר האט דאס גיזעהען
 האט ער זיך אַביסעל ערשטראַקען דער קרעטשקער האט געוואָנט
 צו איהם; דוא וואונדערשט זיך געוויס פאר וואס איך געהם מיט
 זיך אַהאק, נאָרפֿסט דוא וויסען דאס אלע וועגען זינען גיט
 זיכער, דער ביזענדרער שטייט אין געפאהר. ער קאן טרעפען
 אַבייזען הונד, אַהונגעריגען וואַלף, אָדער אַסענשען וואס איז
 נאך ערגער וויא אַוילדע הײה, נאָרף דער רייזיגער גיין
 פארויכטיג, ער מוז האבען בייא זיך גיטער, ער זאל זיך קענען
 אין אַצופאל אַשלעקטען, זיך רעטטען, אַ, שוין גיט איין טאל
 קאב איך מיך סײַן לעבען געבראטענועט פון טויט דורך דיא האק,
 פיל טאל האט געטראפען דאס איין וואַלף איז געקויפֿען סײַר
 ענטגעגען, ער איז געווען זייער הונגעריג, ער וואַלט סײַר געוויס
 צו ריסקען, וויא ער איז געקויפֿען נאָהענט פון סײַר, קאב איך
 איהם מיט איין קלאפֿ אויף זיין קאפֿף מיט דיא האק טויט
 געשלאָגען.

— וואויל איז דעם פענשען וואס ער איז פארויכטיג.
 — האט רבי מאיר געענטפערט — נור דער פענש וואס
 לערינט תורה און ער איז פרום. ער איז סקנים וואס ער לערינט,
 (ר"פ כעל חנס)
 יענעם